

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9C/6/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118210822
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2018:6118210822.4

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci žalobcu: H. H., X.. XX. XX. XXXX, V. L. J.A. XXX, XXX XX J., V. Č.. Y. Ú. L. L. - F., R. XX, XXX XX L. L. proti žalovanému Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, Sládkovičova 80, 974 05 Banská Bystrica, o porušenie žalobcovho práva na súkromie v súvislosti s neumožnením zakúpenia si výživových doplnkov, takto

rozhodol:

Súd konanie vo veci **z a s t a v u j e**.

Žalovaný **m á** nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 29. 01. 2018 domáhal:

I. Určenia, že žalovaný neumožnením nákupu výživových doplnkov v predajni ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová neoprávnene zasiahol do jeho práva chráneného článkom 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

II. Uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu nemajetkovú ujmu vo výške 8 500,- Eur.

2. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 9C/6/2018/ - 11 zo dňa 14. 02. 2018 bol zamietnutý návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému umožniť mu zakúpenie si výživových doplnkov. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 10. 05. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 13Co/105/2018 - 34 zo dňa 27. 04. 2018.

3. Súd vykonal dokazovanie žalobou, prílohou č. 2 k zmluve o nájme nebytových priestorov, ktorej obsahom je povolený sortiment - podrobný rozpis predávaného tovaru v ústavnej predajni pre odsúdených mužov, žiadosťou žalobcu zo dňa 29. 03. 2017 o povolenie zakúpenia resp. o zaslanie sušených vaječných bielkov, stanoviskom žalovaného zo dňa 31. 03. 2017, žiadosťou žalobcu zo dňa 28. 10. 2017 o povolenie zakúpenia bielkovinového výživového doplnku a zistil tento skutkový stav:

4. Podľa tvrdenia žalobcu od 01. 12. 2016 vykonáva u žalovaného trest odňatia slobody, počas ktorého zaznamenal úbytok hmotnosti cca 15 kg a cíti sa chronicky vyčerpaný a zoslabnutý. Žalobca sa domáhal rozšírenia sortimentu ústavnej predajne a žiadosťou zo dňa 26. 03. 2017 žiadal o povolenie si zakúpiť sušené vaječné bielka, na čo kladne reagovala ošetrujúca lekárka. Prevádzkovateľ ústavnej predajne zabezpečil sušené vaječné bielka, avšak k ich predaju nedošlo. Opätovná žiadosť žalobcu zo dňa 28. 10. 2017 bola zdravotným strediskom schválená so záverom, že nejde o potrebu zo zdravotného hľadiska a nákup bude realizovaný cestou lekárne. K nákupu výživového doplnku opäť nedošlo a nebol rozšírený sortiment ústavnej predajne. Žalobca s prihladením na ustanovenia čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1

a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, čl. 1 až 3 Odporúčania Rec 2 Výboru ministrov členských štátov o Európskych väzenských pravidlách, pravidla 3EVP, ustanovenia zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody, zákona č. 4/2001 Z.z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže a judikatúru ESLP poukazuje na svoje práva ako väzňa. Žalobca má za to, že neumožnenie predaja výživových doplnkov nie je zákonom dovolené, nakoľko sa jedná o potraviny zjavne nespôsobilé zmariť účel výkonu trestu, či ohroziť bezpečnosť

v ústave alebo zdravie odsúdeného, a preto predmetný zásah nebol v súlade so zákonom. Predmetný zásah nesledoval legitímny cieľ a nebol nevyhnutný v demokratickej spoločnosti. Podľa žalobcu obmedzenie jeho práva v tomto smere nemá oporu v právnom poriadku

a predstavuje neoprávnené obmedzenie jeho práva na súkromie. Poukazuje na skutočnosť, že v iných ústavoch sú určité výživové doplnky v sortimente tovaru predajní. Žalobca znáša tento zásah veľmi ťažko, poníža ho, spôsobuje mu stavy úzkosti a v dôsledku toho trpí aj fyzicky, a preto sa domáha nemajetkovej ujmy od žalovaného v sume 8.500,- Eur.

5. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). (2) Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

6. Medzi nedostatky procesnej podmienky, ktoré sú neodstrániteľné, patrí nedostatok procesnej subjektivity, pokiaľ táto vada existuje už od momentu začatia konania.

7. Podľa § 61 CSP, procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

8. Podľa § 67 CSP, každý môže pred súdom samostatne konať v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony.

9. V zmysle § 3 ods. 3 prílohy rozkazu č. 631/2015, ktorým sa vydáva vzorový organizačný poriadok ústavov, je ústav (žalovaný) rozpočtovou organizáciou a v oblasti rozpočtovania, financovania a práva hospodárenia so zvereným majetkom štátu má právnu subjektivitu.

10. V súvislosti s citovaným ustanovením § 61 a § 67 CSP ústav na výkon trestu odňatia slobody nemá neobmedzenú právnu subjektivitu. To znamená, že spôsobilosť ústavu byť stranou v konaní a vystupovať samostatne je určovaná len určitými druhmi konaní (resp. sporov), a to konkrétne len konaniami v oblasti rozpočtovania, financovania a práva hospodárenia. Žalobca sa domáha takého nároku, ktorý nespadá ani pod jedno z týchto konaní.

11. Na základe uvedenej skutočnosti (t. j. nedostatku procesnej subjektivity a procesnej spôsobilosti žalovaného) súd konanie zastavil z dôvodu, že ide o neodstrániteľný nedostatok podmienok konania.

12. Na okraj súd poznamenáva, že aj keby nedošlo k zastaveniu konania z uvedených dôvodov, v zmysle § 137 CSP by bol neprípustný žalobný petit, keď žalobný petit pod bodom I. nemožno subsumovať pod žiadny z typov žalôb uvedených v citovanom zákonom ustanovení.

13. Vo vzťahu k žalobnému petitu I. žalobca sám v žalobe odkazuje na Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd, judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a z vnútroštátnych rozhodnutí poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR.

14. Ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti a rozhoduje aj o sťažnostiach fyzických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Žalobca tvrdí, že žalovaný svojím konaním zasiahol do jeho práv, ktoré chráni nielen Ústava Slovenskej republiky, ale aj medzinárodné zmluvy. Nápravy rozhodnutia ústavu na výkon trestu odňatia slobody sa však žalobca nemôže domáhať na všeobecnom súde a ním formulovaný žalobný návrh má práve charakter ústavnej sťažnosti, kedy v prípade úspechu Ústavný súd môže rozhodnúť aj o finančnom zadošťačení.

Obdobne ako vo veci rovnakých strán vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 9C/50/2017, 9C/45/2017, 9C/1/2018, 19C/31/2017 súd poukazuje tiež na rozhodnutie NS SR 3Sžo/140/2015 dodržiavanie zákona pri realizácii výkonu trestu odňatia slobody prislúcha prokuratúre, ktorá má povinnosť vykonávať dozor nad zachovávaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené slobody v zmysle § 4 ods. 1 písm. b) a § 18 zákona 153/2001 Z. z. Rozhodovací proces, výsledkom ktorého je neudelenie súhlasu odsúdenému na vykonanie návštevy s priamym kontaktom v zmysle § 24 ods. 4 zákona 475/2005 Z. z. patrí do právnej úpravy verejného práva.

15. Účastníci v danom vzťahu nemajú autonómne a rovnoprávne postavenie charakteristické pre právne vzťahy založené na súkromnom práve v zmysle § 3 CSP. Naopak, ich odlišné postavenie v tomto právnom vzťahu vykazuje znaky odzrkadľujúce osobitné postavenie fyzickej osoby odsúdenej na výkon trestu odňatia slobody, ktorej práva, právom chránené záujmy, či povinnosti podliehajú osobitnej rozhodovacej činnosti riaditeľa ústavu, ktorý ale zabezpečuje verejné potreby a funkcie štátu.

16. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 256 ods. 1 CSP, keď žalobca procesne zaviniť zastavenie konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. a) a § 362 ods. 1 CSP), a to písomne vo vyhotovení dvojmo na Okresný súd Banská Bystrica, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 125 ods. 3 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).